צנזורה

תליה מודבקת

אחד הכללים המנחים את המועצה לבי־קורת סרטים ומחזות בישראל, באיסור או בהתרת סרטים, הוא הכלל כי בסרט אסור לפשע להשתלם בשום פנים ואופן. בהתאם לקו זה, זוכים צופי הקולנוע בישראל לר־אות שורה ארוכה של מעשי אלימות ופ־שע, לעיתים מחרידים למדי, באין מפריע. העיקר שבסופו של דבר יבוא הפושע על ענשו, ישפט, יהרג, יפצע או יספוג כמה מהלומות הגינות.

במערבון כדור בלב ידיד (ראה להלן) המוצג בשבוע זה, יכולים הצופים לראות, בכל השלוה הנפשית, כיצד תוקע אזרח אנקול חד בידו של אזרח אחר, כיצד הוא גורר אותו בעזרת האנקול, וכיצד מוצא האנקול מתוך היד בתוספת של זרם צבע אדום, היוצר אשליה חיה למדי של דם. מכיון שתוקע האנקול, למרות היותו אדם הגון יחסית, מוצא את מותו בסרט, לא מצאה הצנזורה הישראלית כל רע בקטע פירסומת זה לבית־מטבחיים אנושי.

אחד ממפיצי הסרטים הביא ארצה סרט צרפתי, מעיז נוסחה אירופית של מרד הנעורים. הסרט, בשם משחקים מסוכנים, מ־תאר כנופית־נוער צרפתית, החוטפת בן־טובים לשם קבלת כופר, מנסה גם לרצחו בין היתר. שני קטעי־האלימות המופיעים בסרט, הם קטע בו מאיים נער על חברו בבקבוק שבור, וקטע בו מתכננים הנערים לחתוך אצבע קטנה לנער החטוף — תכנית שאי־נה יוצאת לפועל. קטעים מעין אלה, מופי־עים למאות כמעט בכל סרט המוצג בארץ. אולם בסרט זה שכחו היצרנים להראות כיצד תולים את הנערים הפושעים, או כיצד לפחות מלקים אותם. המועצה אסרה את הצגת הסרט.

מה עשו היצרנים? — הם שכרו קריין, הוסיפו לפסקול הסרט קטע קולי, בו מסביר הקריין כי הנערים יבואו על ענשם. גם תוספת זו לא שיכנעה את הצנזורה. עכשיו מתכוננים המפיצים להסריט בארץ סוף חדש לסרט, בו יוצאו כל הילדים להורג. אולי אז תתיר הצנזורה את הצגתו.

תמונת אלימות מתוך „משחקים מסוכנים"
לתלות את הילדים!

סרטים

החצי השני

כדור בלב ידיד (מוגרבי, תל־אביב; ארצות־הברית) הוא מערבון המחזיר את הצופה לימים הטובים של קולנוע בית־העם, כשרנדולף סקוט היה השליט הבלעדי של מסך זה, פיזר כדורים לימין ולשמאל בשלוה סטואית ובפנים קפואים.

את אלה שהורגלו כבר למערבונים חדי־שים ומסובכים, עמוסים בעיות פסיכולוג־יות ומוסריות, אין סרט זה מסוגל להלהיב. אולם אלה האוהבים את המערבונים ה־קלאסיים, הפשוטים והתמימים, עשויים ל־חבבו.

רנדולף סקוט הזקן אך הזקוף עדיין, מגיע לעיירה מערבית כדי לנקום את נק־מתו בשליט העיירה, שנאף קצת עם אשתו. הוא מעורר שערוריה בטקס החתונה שלו, נסגר אחר כך בתוך צריף, תוך הבטחה שעד הערב יחסל את הנבל. מאחר שהנבל שולט בעיירה ובשוטריה, לא נראים סי־כוייו של סקוט לבצע את הבטחתו ורודים ביותר. אולם עד לרדת הלילה מתחוללים כמה שינויים בעיירה. האזרחים מתעוררים ומתקוממים נגד העריץ, ורנדולף הטוב מבצע חצי נקמה, אחרי ששוכנע כי הנואף שבגד עם אשתו נושא רק בחצי האחריות לכך, בעוד שהחצי השני מוטל על האשה עצמה.

חיים בלי כסף

הדרך לזהב (גת, תל־אביב; ארצות־הברית) מבוקשת על ידי אחד ג'ו מאנדי שמו. אלא שזה אינו ג'ו מאנדי מאמן הכדורגל ההונגרי, המחפש עבור הנבחרת הלאומית של ישראל את שביל הזהב. ג'ו מאנדי (טב הנטר) שבסרט, הוא עבריין צעיר, המשוחרר מהכלא, כשהוא נושא עמו את אותו המטען שנשא הרוזן ממונטה כריסטו כששוחרר אף הוא מבית־הסוהר — ידיעה על מטמון זהב חבוי.

כאשר מגיע מאנדי הצעיר לעיירה אמרי־קאית נידחת, בה הוא מבקש את האוצר, מתברר כי יש לו כמה מתחרים במירוץ אל הזהב. משפחת נוכלים מטורפת למחצה, שאינה יודעת את מקומו המדויק של ה־אוצר, מנסה להוציאו ממנו. למרות זאת אין מאנדי מהסס לשאת על כתפו במירוץ נטל נוסף בדמותה המטופשת של מלצרית (שרי נורת), המנסה בקטע ארוך מאוד של הסרט להעסיק את הצופה בבעיה החשובה: האם יבחין מאנדי בנעליה החדשות או לא?!

כמו בכל היצירות ההוליבודיות מסוג זה, הוכנס גם כאן מוסר־השכל, במטרה לחפות על אויליות העלילה. כל רודפי הזהב נו־כחים לבסוף כי האוצר אינו קיים כלל, נדחפים בלית־ברירה אל תוך המסקנה ה־בלתי־משכנעת, כי גם בלי כסף אפשר לחיות חיים טובים.

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

● **הדון השקט** (צפון, תל־אביב) — המהפכה הרוסית כפי שהשתקפה בקרב קוזקי הדון, לפי האפוס של מיכאיל שו־לוחוב.

● **אצבעוני** (אסתר, תל־אביב) — אגדה פאנטסטית לילדים ולמבוגרים. ראס טמבלין ופעלולים טכניים.

● **הבלרינה ואני** (ירון, תל־אביב) — יתום בוחר לו בלרינה יפה כאם, כש־ויטוריו דה־סיקה משחק את תפקיד ה־אלוהים.

● **הזר** (ארמון־דוד, תל־אביב) — סרט־מתח בלשי מעולה, בבימויו של מייקל אנדרסון.

● **תהיי יפה ושתקי** (גן־רינה, תל־אביב) — מיליין דמונג'ו והנרי וידאל בסרט־פעולה גדוש מצבים קומיים.

● **זה הדוד שלי** (אורלי, חיפה) — הפארסה של ז'אק טאטי על החיים המו־דרניים.

● **המפתח** (רון, ירושלים) — סופיה לורן היא גורלם של נוזטים, מצילי־אניות־טבועות.

● **קול הזעם** (אורנע, ירושלים) — יול ברינר מנסה להציל משפחה פסיכופטית.

זה הוא זה:

דובק
פילטר
עם פילטר דיקו

תשבץ העולם הזה 1137

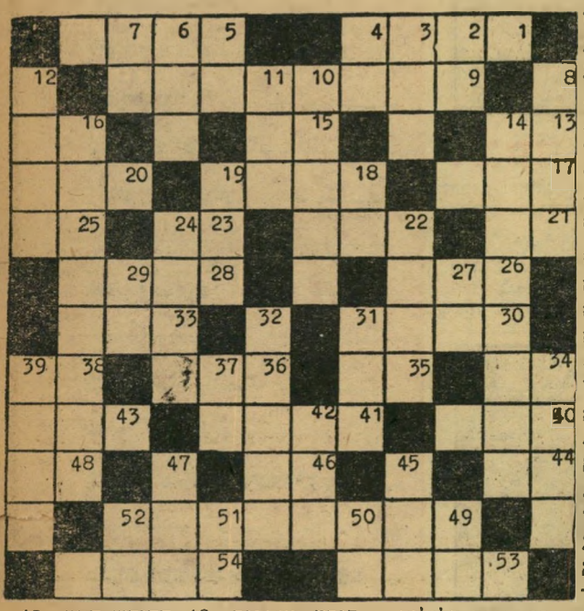

מאוזן: 1. נחש ארסי; 5. ילידת הארץ; 9. קריאת התפעלות; 13. גדל בציילון; 15. רב־אלוף; 16. ה־הבדל בין עפר לעפרון; 17. הי־פוכה הגמור של טובה; 18. תחום; 20. אבי דויד; 21. מלת הזירוז; 22. סמל הדואר; 23. מעדר; 25. אל; 26. עיר ב־ארץ; 28. דירה; 30. דרשן; 33. מידה של נוזלים קדומה; 34. „.. להם ולא ידב־רו!"; 35. מידת נפח; 36. שמה הפרטי של אלמ־נת הנשיא הראשון; 38. יורד בלילות; 40. לא שמן; 41. כלי מטבח; 43. ירק, אבל לבן; 44. ההבדל בין דה־גול לגול; 46. ענף; 48. שתי חמישיות של נדנוד; 49. איש הצפון; 53. תנו־עה עברית; 54. חגיגה.

מאונך: 2. מלכודת; 3. סיוע; 4. מלת קריאה; 5. אויב; 6. שוטה; 7. נישא; 8. אינו עומד על שלו; 10. ציפור; 11. אות עברית; 12. ספינה; 14. העתון הנקרא ביותר בארץ; 16. בירה מערבית; 18. החודש הבא; 19. בהמה; 22. לעתים מוצאים אחד כמו־הו בסדום; 24. מפרידה בין צרפת ל־אנגליה; 27. זוג ללא ראש; 29. קרס; 31. נוזל מצמיד; 32. סמל הלא־יודע והלא־איכפת; 34. מטע עצי הדר; 37. ראש השנה; 39. חברת הכנסת; 42. משרת לנצח; 45. פקודות קבע לקרב; 47. עובד בחנות; 49. הפרק האחרון בספר ישעיהו; 50. נגד מטוסים; 51. בונה התיבה; 52. גיל בר־מצווה.

שרות אדיב ומהיר!
על פזגז יכולים לסמוך!